

Bilaga C1

Samrådsredogörelse

Vindpark vid Hömossen i Falkenbergs kommun, Hallands län

Följande personer har medverkat i att ta fram samrådsredogörelsen:

Sofia Magnusson, uppdragsledare Ecogain AB

Anna Berg, biträdande uppdragsledare Ecogain AB

Andreas Johansson, utredare Ecogain AB

2024-12-03

Miljökonsultbolaget Ecogain AB genomför tillståndsprocessen, inklusive bland annat miljökonsekvensbeskrivning, för vindpark Hömossen på uppdrag av EnBW Sverige AB.

Innehållsförteckning

Bilagor till samrådsredogörelsen	4
1. Bakgrund	5
1.1 Lagstiftningen för samrådsförfarandet	5
1.2 Om samrådsredogörelsen	5
2. Samrådets genomförande	6
2.1 Genomförda aktiviteter.....	6
2.2 Samrådshandling.....	7
3. Samrådsparter, inkomna yttranden och bemötanden	8
3.1 Hinderprövning	8
3.2 Samråd med myndigheter och kommuner	11
3.3 Samråd med organisationer och företag	16
3.4 Samråd med enskilda som kan antas bli särskilt berörda och allmänhet	18
3.4.1 Samrådskretsens avgränsning.....	18
3.4.2 Inbjudan till samråd.....	18
3.4.3 Samrådsmöte – Öppet hus på Okome Bygdegård i Ullared.....	18
3.4.4 Yttranden från enskilda som kan antas bli särskilt berörda och allmänhet	18
Referenser	25

Bilagor till samrådsredogörelsen

C1.1 Samrådshandling, daterad 2024-03-14

C1.2 Samrådsinbjudan till Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun

C1.3 Minnesanteckningar från samrådsmöte med Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun

C1.4 Samrådsinbjudan till enskilda som kan antas bli särskilt berörda (fastighetsägare och folkbokförda inom samrådskretsen) samt till övriga statliga myndigheter, kommuner, organisationer och företag

C1.5 Annons (samrådsinbjudan till allmänheten)

C1.6 Inkomna samrådsyttranden hinderprövning

C1.7 Inkomna samrådsyttranden myndigheter, organisationer och företag

C1.8 Inkomna samrådsyttranden från enskilda som kan antas bli särskilt berörda och allmänheten, SEKRETESS på grund av personuppgiftsinnehåll och tillhandahålls därför endast tillståndsmyndigheten

C1.9 Samrådsrets

C1.10 Utställningsmaterial Öppet hus

1. Bakgrund

1.1 Lagstiftningen för samrådsförfarandet

EnBW Sverige ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för uppförande och drift av vindparken Hömossen i Falkenbergs kommun, Hallands län. Den planerade vindparken omfattar upp till nio vindkraftverk med en totalhöjd om maximalt 290 meter med cirka 56 MW installerad effekt.

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen antas den planerade verksamheten medföra betydande miljöpåverkan, vilket innebär att samrådsförfarandet ska inledas med ett avgränsningssamråd. Något undersökningssamråd har därför inte genomförts.

Ett avgränsningssamråd ska hållas med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten samt med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Enligt 6 kap. 29 § miljöbalken ska avgränsningssamrådet genomföras inför arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen och omfatta verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. EnBW har utformat samrådet för att uppfylla dessa krav.

1.2 Om samrådsredogörelsen

En samrådsredogörelse är en beskrivning av hur samrådet har gått till och inkluderar:

- hur EnBW har valt att avgränsa och bjuda in till samråd
- på vilket sätt samrådet har hållits och vilken information som har förmedlats
- vilka samrådsyttranden och synpunkter som har inkommit och hur EnBW bemöter dessa.

2. Samrådets genomförande

2.1 Genomförda aktiviteter

I Tabell 1 är samrådsförfarandets olika aktiviteter sammanställda i kronologisk ordning för att ge en överblick av ingående händelser. Utöver de aktiviteter som listas nedan har EnBW också haft dialog med olika parter och intressenter för att utbyta information och reda ut frågor som uppkommit i samrådet.

Tabell 1. Genomförda aktiviteter inom samrådsförfarandet.

Datum	Samrådsaktivitet	Läs mer	Bilaga
2023-07-06, 2023-09-12, 2023-09-18, 2023-09-22, 2023-11-13, 2023-11-22	Hinderprövning skickad till aktörer med intressen i luftrummet	Avsnitt 3.1	C1.6
2024-03-14	Inbjudan till samrådsmöte skickad till Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun	Avsnitt 3.2	C1.2
2024-03-14	Samrådshandling skickad till Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun	Avsnitt 2.2	C1.1 och C1.2
2024-04-18	Samrådsmöte med Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun på Länsstyrelsen	Avsnitt 3.2	
2024-04-29	Minnesanteckningarna från samrådsmötet godkända av Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun	Avsnitt 3.2	C1.3
2024-05-06	Inbjudan till samråd skickad till enskilda som kan antas bli särskilt berörda, övriga statliga myndigheter, organisationer och företag	Avsnitt 3.3 och 3.4	C1.4 och C1.9
2024-05-06	Samrådshandling och övrig samrådsinformation publicerad på projektets webbplats	Avsnitt 2.2	
2024-05-16, 2024-05-21, 2024-05-25	Inbjudan till samråd annonserad i tidningarna Hallands nyheter och Falkenbergs nyheter	Avsnitt 3.4	C1.5
2024-05-30	Samrådsmöte i Öppet hus-form med allmänheten, inklusive enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt organisationer och företag som kan antas vara berörda, på Okome Bygdegård i Ullared.	Avsnitt 3.4	C1.10

2024-06-23	Önskat sista svarsdatum för att inkomma med samrådsyttrande		C1.7 och C1.8
------------	---	--	---------------

2.2 Samrådshandling

Inför avgränsningssamrådet har en samrådshandling tagits fram, se bilaga C1.1. Samrådshandlingen redovisar planerad verksamhets lokalisering, omfattning och utformning utifrån den information som fanns tillgänglig när handlingen togs fram. Vidare beskrivs verksamhetens förväntade miljöpåverkan översiktligt och den kommande miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Samrådshandlingen har under hela samrådstiden funnits tillgänglig digitalt på EnBW:s projekthemsida, <https://www.enbw.se/vara-projekt/vindkraftspark-hoemossen.html>. Det har också funnits möjlighet att beställa samrådshandlingen i pappersformat från samma projekthemsida.

3. Samrådsparter, inkomna yttranden och bemötanden

I detta kapitel redovisas de parter som samråtts med, samtliga yttranden som inkommit under samrådsförfarandet och bemötandet av dessa. Samtliga inkomna yttranden återfinns i sin helhet i bilaga C1.6, C1.7 och C1.8.

3.1 Hinderprövning

Inom ramen för samrådsförfarandet har en så kallad hinderprövning genomförts. Inom hinderprövningen har vindparkens projektområde, tillsammans med en kortare beskrivning av verksamheten, översänts till aktörer som kan ha motstående intressen avseende luftrummet inom projektområdet.

Hinderprövningen skickades ut mellan juli och november 2023. Inkomna yttranden sammanfattas och bemöts i Tabell 2 och yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.6.

HINDERPRÖVNING SKICKADES TILL FÖLJANDE MYNDIGHETER OCH FÖRETAG:

Bergsstaten
Borås sjukhus
E.ON
Försvarsmakten
Halmstad City Airport
LFV
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Post- och Telestyrelsen (PTS)
SGU
Skogsstyrelsen
Tele2
Telenor (svarar även för Net4Mobility)
Telia (inkl. Svenska UMTS nät AB)
Teracom
Trafikverket
Tre/3 (Hi3G Access AB)

INKOMNA YTTRANDE I HINDERPRÖVNINGEN:

Tabell 2. Sammanfattning av inkomna yttranden och EnBW:s bemötanden. Yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.6.

Samrådspart, datum	Sammanfattning av yttrande	Bemötande
Bergsstaten 2023-11-13	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
E.ON 2023-11-06	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
Försvarsmakten 2024-01-03 och 2024-02-20	Motsätter sig vindkraftsetableringen. Föreslagen åtgärd skulle medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).	EnBW har noterat detta.
LFV 2023-09-26 och 2023-11-14	Två flyghinderanalyser har genomförts, en för 250 m och en för 290 m. Följande flygplatser är berörda och omfattas således av denna flyghinderanalys: Halmstad flygplats och Borås Sjukhus.	Berörda flygplatser har kontaktats.
MSB 2023-09-15	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
PTS 2023-09-13	Tillståndshavare som ska kontaktas: HI3G ACCESS AB MSB NET4MOBILITY HB TERACOM AB 3GIS AB TELE2 SVERIGE AB TELIA SVERIGE AB E.ON ENERGIDISTRIBUTION AB	Samtliga tillståndshavare har kontaktats.
SG 2023-09-18 och 2024-05-07	SGU avstår från att lämna platsspecifikt yttrande men hänvisar till SGU:s allmänna riktlinjer.	EnBW har noterat detta.
Skogsstyrelsen 2023-11-08	Skogsstyrelsen tar inte ställning till om verksamheten ska godkännas eller ej, höjden på vindkraftsverken eller var de ska placeras. Skogsstyrelsen är generellt positiv till anläggning av fossilfri elproduktion, men är införstådd med att exploatering av skogsmark kan medföra att naturvärden påverkas negativt.	EnBW har noterat detta.

	<p>Punkten O1 finns placerad i ett område där markägaren sökt och fått stöd för ädellövskog (ST 630–2023). Om åtgärder görs i området som motverkar syftet med stödet blir markägaren återbetalningsskyldig till Skogsstyrelsen.</p> <p>I samrådsunderlaget märks bara den ungefärliga placeringen av vindkraftverken ut. De är inte placerade så att de överlappar kartskikt i Skogsstyrelsens digitala system i fråga om höga natur-, kultur- eller sociala värden. Det utesluter inte förekomst av odokumenterade värden inklusive hänsynskrävande biotoper. Därför är det viktigt att ni själva gör en inventering som belyser områdets kvaliteter. Även där skogen inte har några högre naturvärden innebär exploatering av skogsmark generellt en negativ påverkan på olika naturvårdskvaliteter som finns i den brukade skogen.</p> <p>Det vägnät som behövs kan få stora konsekvenser på naturen i området. Bland annat finns det många blöta områden som vattenskyddsområden, våtmarker, sumpskogar, men även områden med höga naturvärden, forn- och kulturlämningar mm.</p> <p>Exploatering av eller indirekt påverkan på värdefulla naturområden inom projektområdet bör i första hand undvikas. Om ingrepp i värdefulla naturområden blir aktuella kan kompensationsåtgärder utföras för att stärka de naturvärden som finns i anslutning till exploateringsområdet.</p> <p>Skogsstyrelsen har inte gjort något fältbesök i området i samband med den här remissen.</p>	
Tele2 2023-09-12	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
Telia 2023-09-12	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
Teracom 2023-10-18	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
Trafikverket 2023-09-25	Etableringen påverkar inte MobiSIR. Ligger inom MSA-yta för Halmstad flygplats.	Halmstad flygplats har kontaktats.

	I övrigt har Trafikverket lämnat standardyttrande angående avstånd till vägar, iskast, flyghinderanmälan och vindkraft transportvägar.	
Tre/3 (Hi3G Access) 2023-10-06	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
Telenor och Net4Mobility 2024-05-07	Telenor Sverige AB och Net4Mobility har inga invändningar mot uppförande av vindkraftverken enligt remissansökan inkommen 2023-09-12, med placering enligt de bifogade koordinaterna.	EnBW har noterat detta.

3.2 Samråd med myndigheter och kommuner

Länsstyrelsen i Halland och Falkenbergs kommun deltog vid samrådsmöte den 18 april. Mötet ägde rum på Länsstyrelsen tillsammans med representanter från EnBW och Renewable Sweden AB. Minnesanteckningar finns i bilaga C1.3.

Samrådsinbjudan skickades ut till övriga myndigheter och kommuner som kan antas vara berörda den 6 maj. Inkomna yttranden sammanfattas och bemöts i Tabell 3 och yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.7.

INBJUDAN TILL SAMRÅD SKICKADES TILL FÖLJANDE MYNDIGHETER OCH KOMMUNER:

Länsstyrelsen Hallands län Falkenbergs kommun Boverket Energimyndigheten Havs- och vattenmyndigheten Jordbruksverket Kammarkollegiet Naturvårdsverket Riksantikvarieämbetet SGI Skogsstyrelsen Svenska kraftnät Transportstyrelsen
--

INKOMNA YTTRANDEN FRÅN MYNDIGHETER OCH KOMMUNER:

Tabell 3. Sammanfattning av inkomna yttranden och EnBW:s bemötanden. Yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.7.

Samrådspart, datum	Sammanfattning av yttrande	Bemötande
Boverket, 2024-05-22	Boverket har inga synpunkter på underlaget för vindkraftspark Hömossen.	EnBW har noterat detta.
Energimyndigheten, 2024-05-13	Deltar generellt inte i samråd enligt miljöbalken.	EnBW har noterat detta.
Falkenbergs kommun, 2024-05-22	En ny vindbruksutredning för Falkenbergs kommun är under framtagande. Enligt beslut i kommunfullmäktige, 2022-04-26, § 66, kommer kommunen inte att tillstyrka några tillståndsansökningar för vindkraftsanläggningar enligt miljöbalken under tiden fram till att en ny vindbruksutredning utarbetas och integrerats i kommunens översiktsplan.	EnBW har noterat detta.
Havs- och vattenmyndigheten, 2024-05-24	Avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Tar inte ställning i sakfrågan.	EnBW har noterat detta.
Jordbruksverket, 2024-05-10	Inget att erinra.	EnBW har noterat detta.
Naturvårdsverket, 2024-05-20	Avstår från att delta i samrådet.	EnBW har noterat detta.
Länsstyrelsen Halland, 2024-05-24	<p>Samråds-krets: Till särskilt berörda räknas b.l.a. fastighetsägare inom 2 km från något vindkraftsverk. Även kommun, statliga myndigheter, flygplatser, Teracom, teleoperatörer, nätägare, vindkraftföretag och skogs- och jordbruksföretag ska bjudas in till samråd.</p> <p>Intresseföreningar: Naturskydds-, ornitologiska-, hembygds- och idrottsföreningar ska bjudas in. Halmstads-, och Falkenbergs ornitologiska förening är relevanta att samråda med. Hallands botaniska förening kan vara aktuell beroende på vilka botaniska värden som finns inom området. Om det finns florumskärlor lokaler inom området så ska botanikerna samrådas med. Även om det finns generella florumskärlor värden.</p> <p>Miljökonsekvensbeskrivning: MKB ska innehålla de uppgifter samt ha den omfattning och detaljeringsgrad som framgår av 6 kap. 35–37 §§ MB vilka preciseras i 16–19 miljöbedömningsförordningen (2017:966). Detaljeringsgraden bör ge att uppgifter i MKB</p>	<p>Samråds-krets: EnBW har bjudit in samtliga dessa aktörer till samråd.</p> <p>Intresseföreningar: EnBW har noterat detta.</p> <p>MKB: EnBW har noterat detta. Synpunkter som framkommit i samrådet, och hur de bemötts, redogörs</p>

	<p>baseras på egna utförda undersökningar. Det ska också framgå hur synpunkter som har lämnats i samrådet har beaktats i arbetet med MKB. MKB bör i förekommande fall belysa möjligheterna till ekologisk kompensation när det finns behov för det.</p> <p>Allmänt: Lst Halland hänvisar till bilagan <i>Exempel på vad en tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivning för vindkraft på land minst bör innehålla</i>, daterad 2021-06-01.</p> <p>Översiktsplan: Vindparken planeras i direkt anslutning till Ullareds samhälle. I Falkenbergs ÖP pekas Ullared ut som en viktig nod. Det finns nya bostads- och verksamhetsområden utpekade som ligger närmre vindkraftparken än vad befintlig bebyggelse gör. Vindkraftparken skulle kunna påverka möjligheten att bygga ut samhället enligt ÖP. Förutom de områden som finns utpekade bör ett större avstånd hållas till samhällen för att möjliggöra flexibilitet i framtida utveckling. I samrådsunderlaget, rubrik Kommunala planer, tas endast vindbruksutredningen upp. Kommunens ÖP nämns inte och ansökans förenlighet med ÖP verkas inte ha bedömts.</p> <p>Naturmiljö: Lst anser att bolaget verkar ha en god uppfattning om vad som behöver beskrivas i MKB utifrån naturvärden, dvs: skyddade områden (naturreservat, natura 2000), RI, naturvärden, VMI, nyckelbiotoper, sumpskogar, NVI, inventeringsrapporter för fåglar och fladdermöss, kalkning.</p>	<p>för i denna samrådsredogörelse. Ekologisk kompensation belyses vid behov.</p> <p>Allmänt: EnBW har noterat detta.</p> <p>Översiktsplan: Ansökans förenlighet med kommunens översiktsplan beskrivs i avsnitt 4.1 <i>Planförhållanden</i> i MKB. EnBW:s bedömning är att varken gällande ÖP för Falkenbergs kommun eller FÖP för Ullared anger att något område planeras för expansion på så vis att projektområdet för planerad vindpark utgör ett hinder. Ett LIS-område (LIS 08 Ullared) ligger inom 250 meter från projektområdets yttre gräns men då denna yta omges av skog och åkermark i öst-syd-väst samt Gekås centrallager i norr så bedömer EnBW att vindpark Hömossen inte utgör ett hinder för expansion.</p> <p>Naturmiljö: EnBW har noterat detta. Läs mer i avsnitt 6.5 <i>Naturmiljö</i> i MKB.</p>
--	---	---

	<p>Hydrologi: Hela området är präglad av vatten, med vattendrag, våtmarker/mossar, sumpskogar, vattenskyddsområde m.m. Ett avsnitt om hydrologi behövs i MKB med beskrivning av påverkan. Specifika åtgärder för att undvika påverkan på hydrologin behöver redovisas i MKB:n.</p> <p>Fåglar: Inventering och beskrivning av påverkan på orre behöver finnas med i MKB.</p> <p>NVI: I NVI ska ingå skyddade arter enligt artskyddsförordningen. Vid fynd av skyddade arter behöver frågan om dispens från artskyddsförordningen utredas.</p> <p>Skyddsåtgärder: Många naturvärden knutna till vattenmiljöer. Beskrivning av åtgärder vid olyckor behöver finnas i MKB, till exempel skyddsåtgärder för att släckmedel inte ska spridas i området vid brand.</p> <p>Kulturmiljö: En KMU behövs i vilken forn- och kulturlämningar som kan påverkas inventeras. Lst förordar att hela arbetsytan inkluderas för att underlätta ev. ändringar i ett ev. byggske. En tidigare utredning finns som kan kompletteras med nya landområden. Ätradalen och Bergs by är riksintresse och viktiga att bedöma påverkan på. Bergs by är mycket känslig. Ätradalen är starkt påverkad av vindkraft, därför är en kumulativ analys väldigt viktig. Analysera även den ytterligare påverkan dessa större vindkraftverk har på det småskaliga landskap som riksintressena lyfter fram.</p> <p>Buller: Det bör framgå i MKB vilka förebyggande åtgärder som vidtas för att begränsa störningar från buller under byggnationstid.</p>	<p>Hydrologi: EnBW har noterat detta. Se avsnitt 6.5.2 <i>Vattenmiljö</i> i MKB.</p> <p>Fåglar: Inventering och beskrivning av påverkan på orre redovisas i avsnitt 6.5.3 <i>Fåglar</i> i MKB.</p> <p>NVI: Skyddade arter redovisas i avsnitt 6.5.5 <i>Övriga fridlysta arter</i> i MKB där en artskyddsutredning ligger till grund för resultaten.</p> <p>Skyddsåtgärder EnBW har noterat detta. Läs mer i avsnitt 6.1.1 <i>Säkerhet</i> i MKB.</p> <p>Kulturmiljö: EnBW har noterat detta. Stora vindkraftverks påverkan på det småskaliga landskapet, inkluderat Ätradalen och Bergs by, kommer att redovisas i avsnitt 6.2 <i>Landskapsbild</i> och 6.3 <i>Kulturmiljö</i> i MKB. Kumulativa effekter beskrivs under varje rubrik i avsnitt 6 <i>Miljöeffektsbedömning</i> i MKB.</p> <p>Buller: Läs om detta i avsnitt 6.1.2 <i>Ljud</i> i MKB.</p>
--	--	--

	<p>Alternativa sätt att nå samma syfte: Lst anser inte att det krävs en redovisning av alternativa sätt att nå samma syfte enligt 17 § 4p miljöbedömningsförordningen.</p> <p>Information: Om den planerade verksamheten eller åtgärden förändras i större omfattning eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas nytt samråd. Prövningsmyndighet kan också begära kompletteringar om ansökningshandlingarna bedöms inte uppfylla kraven i 6 kap. miljöbalken.</p>	<p>Alternativa sätt att nå samma syfte: EnBW har noterat detta.</p> <p>Information: EnBW har noterat detta.</p>
Riksantikvarieämbetet, 2024-06-19	<p>Riksantikvarieämbetet yttrar inget specifikt för projektet men rekommenderar att ha tidiga samråd med länsstyrelsen angående möjliga forn- och kulturlämningar samt om möjliga behov av utredningar enligt kulturmiljölagen. Eventuella lämningar ska redovisas i Miljökonsekvensbeskrivningen. Med i yttrandet bifogas länkar till resurser för hur dessa värden ska beskrivas och bedömas.</p>	<p>EnBW har noterat detta.</p>
Skogsstyrelsen, 2024-06-10	<p>Skogsstyrelsen tar inte ställning till om verksamheten ska tillåtas eller ej men har följande synpunkter.</p> <p>Värdefulla naturområden bör i första hand undvikas från exploatering och indirekt påverkan. Om ingrepp sker kan kompensationsåtgärder utföras</p> <p>Exploatering av skogsmark kan innebära en negativ påverkan på naturvårdskvaliteter i den brukade skogen, samt barriäreffekter på grund av fragmentering.</p> <p>Hänsynsområden: Viktigt med en inventering då det finns många odokumenterade värdekärnor och hänsynskrävande biotoper. Natura 2000-området Okome-Boa är skyddade som biotopskyddsområden. Dock har nyckelbiotoper per automatik inget formellt skydd.</p> <p>Statligt stöd: Inom utredningsområdet finns två områden där Skogsstyrelsen betalat ut statligt stöd för ädellövsskogsbruk. Om åtgärder görs så att syftet med stödet motverkas kan sökanden/fastighetsägaren bli återbetalningsskyldig.</p>	<p>EnBW har noterat detta.</p> <p>Hänsynsområden: EnBW har noterat detta. Två naturvärdesinventeringar har genomförts, se bilaga 3H.1 <i>Naturvärdesinventering medel till MKB.</i></p> <p>Statligt stöd: EnBW har noterat detta.</p>

	<p>Vägnät: Det finns många blöta/fuktigare partier. Vägnätet behöver klara stora och tunga transporter och anläggningen av detta kan påverka naturvärden negativt.</p>	<p>Vägnät: EnBW har noterat detta. Den påverkan som vägnätet inom parken har utreds vidare i MKB, se 3.4 avsnitt <i>Utformning och följdverksamheter</i> i MKB.</p>
<p>Svenska kraftnät, 2024-06-06</p>	<p>Svenska kraftnät konstaterar att planerad vindpark bedöms ligga ca 4 km bort från SVK:s närmsta kraftledning. De har därmed inga synpunkter.</p> <p>SVK uppmärksammar att SVK enbart svarar för SVK:s ledningar (stamnätet). Regionnätsägare måste kontaktas vid planering av vindparker invid regionnätsledningar eller övriga ledningar.</p> <p>För info om SVK:s framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisas till Nätutvecklingsplan 2024–2033 (www.svk.se).</p>	<p>EnBW har noterat detta.</p>
<p>Transportstyrelsen, 2024-05-06</p>	<p>Hänvisar till Trafikverket vilka ansvarar för att:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tillhandahålla underlag som rör luftfarten för tillämpning av plan- och bygglagen och 3–4 kap. miljöbalken.• Bevaka luftfartens intressen i den kommunala planeringen.• Peka ut flygplatser av riksintresse.	<p>EnBW har kontaktat Trafikverket.</p>

3.3 Samråd med organisationer och företag

Samrådsinbjudan skickades ut till organisationer och företag som kan antas vara berörda den 6 maj. Inkomna yttranden sammanfattas och bemöts i Tabell 4 och yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.7.

INBJUDAN TILL SAMRÅD SKICKADES TILL FÖLJANDE ORGANISATIONER OCH FÖRETAG:

Falkenbergs jaktvårdskrets (Svenska jägareförbundet Falkenberg)
Falkenbergs kultur & hembygdsförening
Falkenbergs orienteringsklubb
Falkenbergs ornitologiska förening
Falkenbergs cykelklubb
Fiskeguide i Falkenberg
Modvion
Naturskyddsföreningen Falkenberg
Naturskyddsföreningen Halland
Näringslivet Falkenberg
Okome Köinge Svarträ Hembygdsförening
PRO Falkenberg
Sportfiskarna Halland (Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund)
STF Södra Halland Lokalavdelning
Södra Oskarströms verksamhetsområde
Södra Plantskola
Tekniska verken i Linköping
Vivab (Vatten & Miljö i Väst AB)
Ätrons Turist & Fritid
Ätrons vattenråd

INKOMNA YTTRANDE FRÅN ORGANISATIONER OCH FÖRETAG:

Tabell 4. Sammanfattning av inkomna yttranden och EnBW:s bemötanden. Yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.7.

Samrådspart, datum	Sammanfattning av yttrande	Bemötande
Tekniska Verken i Linköping (TVL), 2024-06-13	<p>TVL driver ett vindkraftprojekt nära Hömossen, öster om länsväg 153. TVL har haft myndighetssamråd och ställt remisser. Försvarmakten och kommunen har haft synpunkter, varför vi avvaktat i syfte att få klarhet i de frågorna.</p> <p>TVL befarar att föreslagen layout av Hömossen kommer att begränsa möjligheterna att utnyttja det område som TVL arbetar i. Ett av de östra verken är placerat närmre än 2 km från verksplaceringar som TVL har som förslag. Detta innebär:</p> <ul style="list-style-type: none">- troligtvis kumulativt buller vi måste ta hänsyn till- eventuella synpunkter från kommunen gällande hänsyn till bostäder som hamnar emellan bägge parker. <p>TVL önskar att det östra vindkraftverket utlämnas ur projektet, eller flyttas. Alternativt att vi överenskommer om en ljuddelningsmodell för de två parkerna.</p>	<p>EnBW har noterat detta.</p> <p>Slutlig placering av vindkraftverken i Hömossen kommer att beslutas i ett senare skede i syfte att optimera layout och undvika konflikt med så många motstående intressen som möjligt.</p> <p>EnBW följer den praxis som råder avseende ljud. EnBW noterar önskan att diskutera ljud-frågan. Båda parter är öppna för vidare dialog.</p>

3.4 Samråd med enskilda som kan antas bli särskilt berörda och allmänhet

3.4.1 Samrådskretsens avgränsning

Inför samrådet med enskilda som kan antas bli särskilt berörda avgränsades en *samrådskrets*, som sträcker sig två kilometer från projektområdets avgränsning, med utvidgningar vid sammanhållen bebyggelse. Lagfarna och taxerade fastighetsägare samt folkbokförda över 18 år ingår i samrådskretsen. Se karta över avgränsningen av samrådskretsen i bilaga C1.9.

3.4.2 Inbjudan till samråd

Samrådsinbjudan skickades ut den 6 maj via post till samrådskretsen. Allmänheten bjöds in till samrådet via annonser den 16 och 25 maj i tidningen Hallands nyheter och den 21 maj i tidningen Falkenbergs nyheter. Inbjudan respektive annons finns i bilaga C1.4 respektive C1.5.

3.4.3 Samrådsmöte – Öppet hus på Okome Bygdegård i Ullared

Den 30 maj hölls ett samrådsmöte för allmänheten, inklusive enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt organisationer och företag som kan antas vara berörda, i form av Öppet hus på Okome bygdegård i Ullared klockan 14–20. Samrådsmötet genomfördes som en utställning där representanter från EnBW och Ecogain redogjorde för planerad verksamhet och arbetet med den specifika miljöbedömningen samt svarade på frågor. Ett 60-tal personer, utöver representanter från EnBW och Ecogain, besökte Öppet hus.

Besökarna gavs möjlighet att lämna synpunkter skriftligen under kvällen samt uppmanades att skicka in samrådsyttranden i efterhand. Inkomna yttranden sammanfattas och bemöts i Tabell 5 och yttrandena redovisas i sin helhet i den sekretessbelagda bilagan C1.8. Utställningsmaterialet som visades under Öppet hus redovisas i bilaga C1.10.

3.4.4 Yttranden från enskilda som kan antas bli särskilt berörda och allmänhet

Tabell 5. Sammanfattning av samrådsyttranden som inkommit från enskilda och allmänhet, samt bolagets bemötande. Yttrandena redovisas i sin helhet i bilaga C1.8, som hanteras separat eftersom den innehåller personuppgifter. Bolaget tillhandahåller denna bilaga endast till tillståndsmyndigheten.

ID	Datum Sammanfattning av yttrande	Bemötande
P1	<p data-bbox="379 398 496 427">2024-05-07</p> <p data-bbox="379 465 914 651">Bor nära ett annat kraftverksområde som är lägre än er angivna maxhöjd och de låter väldigt mycket under vissa tider. Kommer vi få möjlighet att skicka in åsikter så tillståndet baseras på dessa eller får vi bara uttala oss om en planpresentation som kan komma att ändras?</p> <p data-bbox="379 689 914 875">Layout och placering: Enligt kartan kommer två av vindkraftverken ligga inom 1 km från oss. Är placering av vindkraftverk 9 definitiv eller kan det ändras? På vilken höjd över havet kommer de två närmaste vindkraftverken byggas? Önskar karta över hur högt övriga kommer hamna.</p> <p data-bbox="379 913 882 972">Väg: Kommer vägen förbi vårt hus behöva breddas och kommer ni i så fall ta av vår tomt?</p> <p data-bbox="379 1039 914 1160">Vindkraftverk: Kan det bli aktuellt med fler vindkraftverk än de 9 som vi har informerats om? Kommer alla vindkraftverk vara lika höga, om inte, hur höga kommer de vara?</p> <p data-bbox="379 1263 802 1292">Kalhygge: Kommer området att kalhyggas?</p>	<p data-bbox="946 465 1185 495">EnBW har noterat detta.</p> <p data-bbox="946 689 1249 875">Layout och placering: Höjd och exakt placering avgörs i ett senare skede när vi har alla inventeringar och utredningar som behövs för tillståndsprocessen.</p> <p data-bbox="946 913 1249 1003">Väg: EnBW kommer enbart att bredda väg där det finns avtal med markägaren.</p> <p data-bbox="946 1039 1265 1227">Vindkraftverk: Alla vindkraftverk kommer ha samma utformning och vara lika höga. De 9 verk som samrådsunderlaget innehåller är det maximala antalet verk vi kan komma att ansöka om.</p> <p data-bbox="946 1263 1265 1480">Kalhygge: För att etablera vindkraftsparken behöver områden för kranplaner, vägar, fundament samt etableringsytor öppnas upp där det idag är skog. Övriga skogsområden behöver inte påverkas.</p>
P2	<p data-bbox="379 1518 496 1547">2024-05-27</p> <p data-bbox="379 1585 882 1706">Ska köpa fastigheten Gallagärde Björnåsen 405 och oroar sig för att ljud från vindkraftsparken ska göra området oboeligt. Även orolig för risk med plastpartiklar.</p>	<p data-bbox="946 1585 1233 1675">Ljud vid bostadsfasad får inte överstiga 40 dB(A), vilket vi kommer att hålla.</p> <p data-bbox="946 1711 1265 1989">Spridning av plastpartiklar uppstår visserligen från vindkraftverk men i liten mängd. De samlade utsläppen från Sveriges alla vindkraftverk 2023 uppgick till cirka 645 kilo mikroplaster. Det kan jämföras med 8 190 ton per år från vägtrafik och däckslitage, 1 640 –</p>

		2 360 ton per år från konstgräsplaner eller 66 ton per år från hygienprodukter. För mer info: https://www.naturskyddsforenin.gen.se/artiklar/vanliga-myter-om-vindkraft/ .
P3	2024-06-16 Uppskattade visningen men saknar visionsbilder från Ullareds samhälle. Campingen är ointressant när du bor i samhället. Tycker parken placeras för nära, bara 2 km till Ullared. Har läst om flera överklaganden gällande att ingen ska behöva bo närmre än 3 km till ett vindkraftverk.	EnBW har efter önskemål tagit fram fler bilder som visas på projekthemsidan https://www.enbw.se/vara-projekt/vindkraftspark-hoemossen.html .
P4	2024-06-04 Anser inte att vindparken är lämplig då den hamnar för nära byns invånare och förstör utsikten och den lugna känslan.	Ljud- och landskapsbildspåverkan redogörs för i avsnitt 6.1.2 <i>Ljud</i> och 6.2 <i>Landskapsbild</i> i MKB.
P5	2024-06-23 Utländska intressen: Oro över att utländska intressen får inflytande i Sverige på bekostnad av svensk natur. Att Tyskland och Kina investerar i svensk energiförsörjning uppfattas negativt då all el som genereras av vindparken exporteras till Tyskland och Kina investerar av ekonomiska intressen samt ökat inflytande. Ifrågasätter EnBW:s möjlighet att genomföra den expansion som Hömossen utgör då det innebär en nästan 50 procentig ökning av EnBW:s vindkraftsinnehav i Sverige. Är kritisk till att utländska pengar tillhandahålls för att bygga i Sverige. I syfte att minska utländskt inflytande bör utländskt ägd produktion läggas ned eller ägande tas över.	Utländska intressen: Sverige har en öppen ekonomi och ser mycket positivt på frihandel. Utländsk investeringsvilja skapar många förutsättningar för utveckling och tillväxt i Sverige, inom många områden. Det faller dock inte inom ramen för en MKB att behandla frågan om utländskt ägande, den frågan ligger på Sveriges regerings bord. Det är även en fråga som behandlas inom EU och där Sverige både kan utbyta information och samarbeta med andra länder, samt använda sig av EU:s lagstiftning vid behov. EnBW är ett svenskt bolag med en tysk ägare som i sin tur ägs av ett tyskt kommunalt energibolag och förbundsstaten Baden-Württemberg. EnBW:s möjligheter att fullfölja vindpark Hömossen är goda och en förutsättning för att projektet skulle ha påbörjats.

<p>Miljö, natur och klimat: Påpekar att mängden mikroplaster och övrigt slitagematerial som hamnar i Högvadsån och därmed Ätran ej är utrett. Anser att varken fåglar, djur eller människor trivs i närheten av vindkraft och att döda områden därmed uppstår. Menar att 25 % av Ullareds tillgång till natur/skog försvinner och den sydöstra kvadranten mellan 153 och 154 görs obrukbar för decennier. Anser att vindkraften inte behövs då en utbyggnad av Ringhals kommer ske. Tycker att vindkraftverk kan monteras ned när Ringhals byggs ut då kärnkraft orsakar lägre CO2-utsläpp per kWh än vindkraft. Vill att skogen ska vara tyst, anser att det inte kommer vara det längre om Hömossen byggs.</p> <p>Ekonomi: Vill veta vilka ekonomiska incitament som ges Ullaredsborna, till exempel öre/kWh. Anser inte att vindkraft är ekonomiskt bärkraftigt och att moderna undersökningar visar att branschen har en genomsnittlig förlustmarginal på ca 40 %.</p>	<p>Den producerade elen levereras i sin helhet ut i det svenska elnätet och säljs på den nordiska elbörsen.</p> <p>Miljö, natur och klimat: Mikroplaster är ett ämne vars spridning i naturen aktivt behöver begränsas. Ett vindkraftverk genererar cirka 0,15 kilo mikroplaster per år. Naturvårdsverket har kartlagt källor till spridning av mikroplast och i den rapporten nämns inte vindkraft som en källa. EnBW arbetar för att främja en fortsatt teknikutveckling som ändå minskar den lilla mängd mikroplaster som trots allt uppstår från vindkraftverk. Ett flertal utredningar som gjorts om kommande energibehov slår fast att behovet av energi kommer att öka. Det finns befintliga och planerade storskaliga energikrävande verksamheter i norr redan nu. Läs mer i avsnitt 1.4 <i>Vindkraft skapar stor klimatnytta</i> i MKB.</p> <p>Ekonomi: EnBW arbetar med lokal nytta där vi etablerar oss, bland annat genom bygdemedel som är en ersättning som går till den lokala bygdens utveckling. Det är viktigt för oss att pengarna ska användas på bästa sätt och därför kommer EnBW initiera en dialog kring lokala behov och önskemål.</p> <p>Åren 2020 – 2026 tillkommer ny vindkraft i Sverige för 125 miljarder kronor i privat kapital, utan subventioner och bidrag. Dessa investerare anser att det finns god lönsamhet och är således villiga att investera i vindkraft. En anledning till de ekonomiska svårigheter som drabbat vissa verksamhetsutövare är hur deras långsiktiga prissäkringsavtal (PPA) har varit utformade. Detta är en</p>
--	---

<p>Kommunala planer och placering: Föreslagen vindpark omöjliggör en expansion av Ullared österut. Vindparken kolliderar med LIS-område 08 i ÖP. 1000 meter avstånd skall hållas. I synnerhet gäller detta de tre verken i området västra del. Ullared är utpekad som nyckelort i Hallands inland.</p> <p>Menar att vindbruksutredningen som gjordes för 15 år sedan inte kan ses som aktuell nu. Påpekar att det i PBL inte ställs krav på vad för slags byggnad som ingår i sammanhållen bebyggelse, även mindre komplementbyggnader ingår. Vindbruksutredningen använder en egen definition om 5 bostadshus. Områdets västra gräns pekas ut som buffertzonen till bebyggelse men tre av verken planeras inom detta område.</p> <p>Regler om 800 meter minimum mellan verks följs inte. Anser att kommunen bör uppdatera sina rekommendationer och göra dem mer restriktiva.</p> <p>Landskapsbild: 300 meter höga verk kommer dominera horisonten och negativt påverka turism och upplevelsen av natur. Minst 3–4 vindkraftverk kommer synas från överallt i byn.</p> <p>Önskar fler fotopunkter i Ullared. Exempel ges på Furet, brandstationen, Granvägen, Gekås camping, ICA och Gekås övre parkering.</p> <p>Säkerhet och risk: Orolig för att om delar lossnar från 300 meter höga verk så sprids de över stora områden då de färdas i 300 km/h.</p> <p>Risken för iskast på platsen beskrivs inte, hur ofta sker det per tioårsperiod här?</p> <p>Anser att risken för haveri behöver beskrivas utförligare. Hur många haverier där brand uppstått eller delar av rotorblad har lossnat har skett i Sverige de senaste 10 åren?</p> <p>Kommer vindkraftverken att utrustas med brandlarm och brandsläckningssystem?</p> <p>Energi och el: Menar att mer vindkraft i Halland, som redan har mycket vindkraft, är olämpligt och att elsystemet destabiliseras. Menar att Sverige inte har energibrist på årsbasis. Anser att det är slöseri med en utbyggnad av förnybar energi i Halland på 2,7 TWh då</p>	<p>fråga som EnBW bevakar och inom branschen samarbetar vi för att undvika liknande situationer.</p> <p>Kommunala planer och placering: Falkenbergs kommun har deltagit i samrådet och har inte påpekat intressekonflikt mellan översiktsplan och planerad vindpark. En ny vindbruksutredning är under framtagande.</p> <p>Kommunerna kan i sina översiktsplaner peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Inom dessa områden kan det särskilda skälet för landsbygdsutveckling användas när man prövar dispenser och upphäver strandskyddet.</p> <p>Det innebär att dispens för verksamheter i strandnära lägen kan sökas på fler grunder. LIS-området står inte i konflikt med den planerade vindparken.</p> <p>Landskapsbild: Fler fotopunkter kan komma att bli aktuella. EnBW noterar föreslagna platser.</p> <p>Säkerhet och risk: Läs mer i upprättad miljökonsekvensbeskrivning, avsnitt 6.1.1 Säkerhet.</p> <p>Energi och el: Behovet av energi kommer att öka och en utbyggnad av förnybar energi är nödvändig för att täcka behoven</p>
---	--

	<p>detta motsvarar mindre än en halv kärnkraftsreaktor och att mer oreglerbar vindkraft inte bidrar något till elpriser som redan är låga.</p> <p>Riks- och lokalintressen: Anser att riksintressen får för mycket utrymme och ges för mycket vikt. Lokalintressen vad gäller användning av natur borde väga tyngre.</p>	<p>och hålla ned priset.</p> <p>Riks- och lokalintressen: EnBW arbetar med lokal nytta där vi etablerar oss, bland annat genom bygdemedel som är en ersättning som går till den lokala bygdens utveckling. Det är viktigt för oss att pengarna ska användas på bästa sätt och därför kommer EnBW initiera en dialog kring lokala behov och önskemål.</p>
<p>P6 2024-06-23</p>	<p>Anser att EnBW förmedlat missvisande information den 30 maj i Okome Bygdegård.</p> <p>Ekonomisk säkerhet: Litar inte på att den summa som avsätts för demontering stämmer. Oroliga över att markägare och kommande generationer kommer att belastas med kostnader vid demontering. I tillgänglig information uppges att – Om verksamhetsutövaren saknar ekonomiska medel så överförs ansvaret till markägare.</p> <p>Vägdragning, transportvägar & biotopskydd: Anser att det inte gjorts en grundlig undersökning av tänkt färdväg in till Hömossen. Väg som planerats ut med fastighet Torp 1:32 är otydlig. Markägare och närliggande fastigheter har fått olika information om vägens dragning. Enligt information utgår ersättning enbart till markägare, inte till närliggande fastigheter. Oro inför att vägen ska breddas, omgivande träd kapas och berg ev. sprängas. Marken ägs av två markägare, – är en av dem. Planerad väg ser ut att kräva rivning av gårdsgård/stenmur vilket strider mot biotopskydd. Även bäcken är en viktig biotop som genom länsstyrelsens arbete i årtionden fått nytt liv och där bäcköring återvandrat i vattensystemet. Tilltänkt väg kommer påverka bäcken negativt.</p>	<p>Fastighet Torp 1:32 går inte att finna. De synpunkter som rör en fastighet som benämns Torp 1:32 berör i själva verket Torp 1:13, enligt bolagets bästa bedömning.</p> <p>Ekonomisk säkerhet: En ekonomisk säkerhet ställs vanligen av verksamhetsutövaren och beslutas av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Halland, som är tillståndsprövande myndighet. Till exempel kan den utformas som pengar på ett spärrat konto som länsstyrelsen disponerar.</p> <p>Vägdragning, transportvägar & biotopskydd: Slutlig vägdragning kommer att samrådas och beslutas med tillsynsmyndigheten om och när projektet erhållit tillstånd och byggnation ska påbörjas. Ett förslag till vägdragning utreds och uppskattad vägsträckning och markanspråk redovisas i bilaga B Teknisk beskrivning till ansökan och i MKB, avsnitt 3 <i>Beskrivning av ansökt verksamhet</i>. Förutsättningar och alternativ till föreslagen lokalisering redovisas i avsnitt 2 <i>Lokaliseringsutredning</i> i MKB.</p>

<p>Hotade arter: I området finns berguv, kattuggla och lo. Vi anser inte att en grundlig undersökning har gjorts ur ett naturskyddsperspektiv där hänsyn till hotade arter som omfattas av viltskydd.</p> <p>Bullernivå: Närmsta tilltänkta vindkraftverk ligger ca 850 meter från Torp 1:32. Anser att beräkningar är otillräckliga då de baseras på hus bakom vindkraftverk samt inte tar hänsyn till husets konstruktion, ålder, placering och omgivande natur. Mycket tid tillbringas utomhus varför ett estimerat medelvärde på 40 db inomhus inte är rättvisande.</p> <p>Skuggor: Vill att kontrakt upprättas där vite ska utgå om löfte bryts gällande avstängning av vindkraftverken under den tid då solen lyser mot intilliggande fastigheter.</p> <p>Fastighetsvärde: Vill att ersättning för förlorat fastighetsvärde och minskad attraktivitet betalas ut till berörda fastigheter, inte bara markägare. Statistik visar att fastighetsvärde sjunker p.g.a. närliggande vindkraftverk finns i närheten.</p>	<p>EnBW har under framtagandet av planen gjort avvägningar för att minska den negativa påverkan på platsen. EnBW avser att undvika intrång i områden med biotopskydd men skulle sådant ändå krävas föregås de av en ansökan om dispens till länsstyrelsen</p> <p>Se inledande stycke gällande platsspecifika yttranden.</p> <p>Hotade arter: Resultat från utförda naturvärdesinventeringar redovisas i avsnitt 6.5 i MKB, fåglar specifikt i avsnitt 6.5.3 och Övriga fridlysta arter i avsnitt 6.5.5.</p> <p>Bullernivå: Ljudpåverkan beskrivs i MKB, avsnitt 6.1.2. Beräkning och redovisning av ljud sker enligt vedertagna metoder enligt Naturvårdsverket och praxis. Riktlinjerna att inte överstiga 40 dB avser ljud utomhus.</p> <p>Skuggor: Enligt Boverkets bestämmelser får faktisk skuggbildning inte överskrida åtta timmar per år. EnBW kommer att vidta tillbörliga åtgärder för att hålla sig inom Boverkets bestämmelser, t.ex. kan avkopplingsautomatik installeras så att vindkraftverken stängs av under potentiella störningsperioder.</p> <p>Fastighetsvärde: Svensk Vindenergi (2022) undersökte sambandet mellan vindkraft och närliggande fastighetsvärden i Sverige, utan att finna ett generellt samband. Dock finns få svenska studier om vindkraft och fastighetsvärden och mer forskning behövs för att förstå sambanden mellan dessa (Bolin et al., 2021). Enligt en finsk studie från 2022 har vindparker inte någon effekt på bostadspriserna (Svensk Vindenergi, 2022). Läs</p>
--	--

		mer i avsnitt 1.5 <i>Lokal samhällsnytta och medel till bygden</i> i MKB.
P7	2024-05-30 Yttrandet föreslår en tillkommande fotomontagepunkt med utsikt från fastighet Torp 1:2.	Det ska tillkomma platser för fotomontage under det vidare arbetet med MKB.
P8	2024-06-24 Anser det viktigt med bullerutredning så att inte bullerpåverkan uppstår vid bostäder.	Ljudpåverkan beskrivs i MKB, avsnitt 6.1.2. Beräkning och redovisning av ljud sker enligt vedertagna metoder enligt Naturvårdsverket och praxis.

Referenser

Bolin, K, et.al. (2021). *Vindkraftens påverkan på människors intressen – Uppdaterad syntesrapport 2021*. Vindval. Rapport 7013.

Svensk Vindenergi (2022). *Fastigheters värden vid vindkraftsparker*. Tillgänglig <https://svenskvindenergi.org/fakta/fastighetsvarden>

Samrådsredogörelse

Vindkraft vid Hömossen i Falkenbergs
kommun, Hallands län

Scorpan